

De onderzoekende leraar...

Op welke wijze krijg je dat als opleiding voor elkaar?

Hbo-opleidingen tot leraar lichamelijke opvoeding zijn de afgelopen jaren bezig geweest om onderzoek te integreren in het onderwijs. Het instellen van lectoraten aan hbo-opleidingen heeft daar ook een positieve bijdrage aan geleverd. Op school zal je te maken krijgen met stagiaires of nieuwe collega's met een onderzoekende houding.

Ondanks dezelfde kaders vanuit de NVAO¹ wordt de invulling van onderzoek in de opleidingen aan instituten zelf overgelaten. Op het HBO-symposium Sportonderzoek van 6 november 2013 zijn verschillende ALO's de discussie aangegaan over deze invulling. In dit artikel een kort overzicht van de bevindingen.

Door: **Joost Oomen, Liesbeth Jans**

Lars Borghouts heeft in 2010 in zijn artikel in de Lichamelijke Opvoeding een duidelijke stelling ingenomen over de plaats van onderzoek binnen het hbo-onderwijs en met name bij de professionalisering van de leraar lichamelijke opvoeding (Borghouts, 2010).

Hij maakt daarin de koppeling naar *evidence based practice* en *reflective practitioners*. Hij gebruikt in zijn betoog de volgende definitie: 'Het uitvoeren van een handeling door een beroepsbeoefenaar op zo'n wijze dat de uitvoering is gebaseerd op de best beschikbare informatie over doelmatigheid en doeltreffendheid.'. De professionele leraar lichamelijke opvoeding blijft zichzelf en zijn vak doorlopend ontwikkelen. Hij dient daarvoor onderzoekvaardigheden te beheersen, maar in ieder geval een kritische grondhouding ten aanzien van het vak lichamelijke opvoeding te bezitten!

Steven Vos (2013) comprimeert deze zaken tot een afbakening van onderzoek binnen het bewegingsonderwijs op basis van twee toetsstenen: (1) de praktijkrelevantie en (2) de bijdrage aan het professioneel handelen van de docent LO.

Praktijkgestuurd versus praktijkgericht onderzoek

In 2003 beschrijft Landsheer (Landsheer, t Hart, & Goede, 2003) al een onderscheid tussen praktijkgericht en praktijkgestuurd onderzoek. Een belangrijk verschil dat hier wordt aangegeven is

dat praktijkgestuurd onderzoek uitgaat van een vraag uit diezelfde praktijk waarbij de toepassing enkel geldt voor dat individuele geval (de klas waarbij het onderzoek is uitgevoerd). Bij praktijkgericht onderzoek kan de vraag ook uit de praktijk komen, maar komt deze uit een theoretische achtergrond. De toepassing richt zich hierbij vaak op specifieke, maar niet individuele, gevallen (alle havo3-leerlingen).

Het doel van beide typen onderzoek is enigszins verschillend. Waar bij praktijkgestuurd onderzoek voornamelijk een verandering in het eigen handelen van de docent centraal staat is het bij praktijkgericht onderzoek een specifieke aanpak die voor meerdere docenten kan werken welke in de praktijk wordt getoetst.

Ondanks dat hierboven de verschillen tussen praktijkgericht en praktijkgestuurd onderzoek worden benoemd is het niet zo dat het een duidelijk zwart-wit verschil is tussen beide typen van onderzoek. Men zou eerder kunnen spreken van een continuüm waarbij de interesse van de leraar en de methodische kennis over onderzoek tot een meer of mindere mate van praktijkgericht onderzoek kan leiden. Bij het opleiden van docenten lichamelijke opvoeding dient met dit continuüm duidelijk rekening gehouden te worden.

Voorbeeld praktijkgestuurd onderzoek: Hoe kan ik de sfeer in klas X vergroten tijdens de les LO?

Voorbeeld praktijkgericht onderzoek: Wat is het verschil in motorische leerwinst tussen methode X en Y?

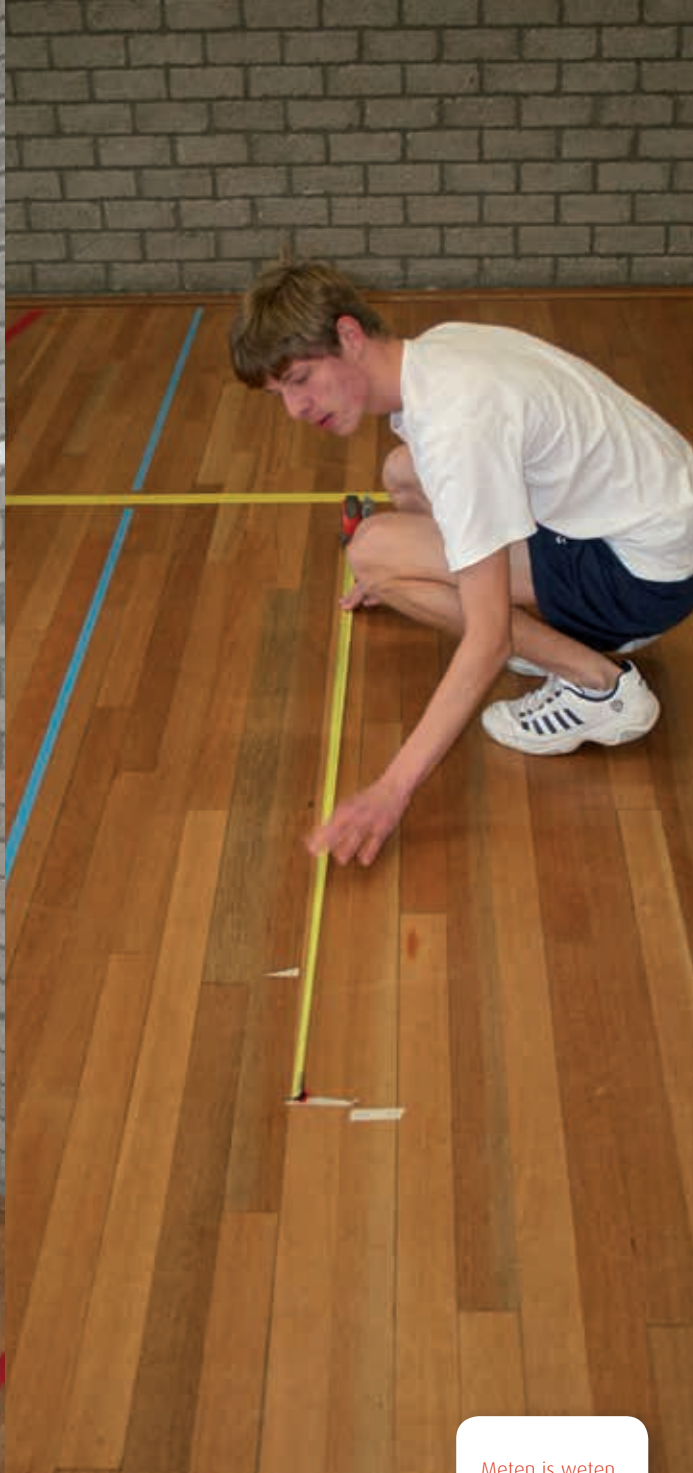
Onderwijsinvulling op hoofdlijnen

Alle opleidingen die 6 november aanwezig waren op het *HBO-Symposium Sportonderzoek* gaven in het eerste uur kort aan hoe het onderwijs omtrent onderzoek in vier jaar werd aangeboden op hun eigen opleiding.

Het uitgangspunt voor eigenlijk alle instituten was het aanleren van een kritische houding ten aanzien van eigen handelen specifiek en informatie van 'buiten' in het algemeen.

Op hoofdlijnen kwam de invulling van het onderwijs programma ook sterk overeen, waarbij het kennismaken met onderzoek ingeleid werd door het lezen en schrijven van stukken (veelal in het eerste leerjaar) en waarbij de studenten via het aanleren van verschillende onderzoeksmethoden (veelal in de hoofdfase) voorbereid werden op het laatste jaar waarin het uitvoeren van een eigen onderzoek een belangrijk deel van het afstuderen is.

Meten is weten

FOTOS: HANS DIJKHOFF

Jaar 1 is voor de meeste opleidingen het jaar waarin studenten kennis maken met onderzoek. Studenten beginnen met het lezen van verschillende soorten bronnen en verwerken dit tot een eigen geschreven stuk. Ook wordt er aandacht besteed aan het zoeken van goede bronnen, waarbij een kritische houding ten aanzien van geschreven informatie wordt bijgebracht. Daarnaast komt bij het schrijven van een stuk ook het aanleren van de juiste manier van bronvermelding aan bod in het onderwijs.

Jaar 2 en 3 zijn bij de meeste instituten ingevuld met het ervaren van een onderzoek doen of meemaken en op die manier ook meetinstrumenten zoals vragenlijsten, observaties, meetapparatuur voor fysieke activiteit, motoriektesten etc. leren gebruiken en onderzoeksmethodieken aanleren. De voor- en nadelen van verschillende instrumenten komen dan ook aan bod. Enerzijds gebeurt dit door als student deel te

nemen aan lopend (lectoraat)onderzoek, dan wel worden meetinstrumenten in het onderwijs ingebracht om informatie boven tafel te krijgen en tegelijkertijd wordt het meetinstrument waarmee deze informatie verkregen wordt kritisch beschouwd.

Jaar 4 is bij alle instituten het afstudeerjaar waarbij een afstudeeronderzoek een onderdeel is van de eindejaarsreizen. Niet bij alle instituten is dit gekoppeld aan de afstudeerstage, want een koppeling aan lectoraatsonderzoek is ook een mogelijkheid om onderzoek uit te voeren.

Onderwijsinvulling, verschillen en discussies tussen opleidingen

Als er dan zoveel overeenkomsten zijn, waar zitten dan de verschillen en de discussiepunten, of waar zijn de instituten zelf nog zoekende om het onderwijs voor te bereiden op een kritische beroepshouding van de pas afgestudeerden?

»

Contact:

l.jans@fontys.nl

Voorbeeld ALO Amsterdam

De wet Passend Onderwijs en de nieuwe wet Jeugdzorg leiden tot een nieuwe rol van de gymleraar die, veel meer dan nu, ontwikkeling van leerlingen met een leerlingvolgsysteem zal bijhouden. Net als andere docenten zal de gymleraar vroeg signaleren bij achterblijvende ontwikkeling en in overleg eerst in school proberen met passend onderwijs de stagnatie weg te nemen. Biedt dat geen soelaas dan is overleg met de op de school aangesloten zorgketen de weg die bewandeld wordt. De gymleraar zal meer en meer een rol krijgen bij het begeleiden van (problemen bij) gezonde ontwikkeling van de leerlingen. Hoe dat vorm krijgt en welke rol de gymleraar daarbij zou kunnen vervullen en welke technologie dat ondersteunt is onderwerp van onderzoek.

Onderzoekvaardigheden

Moet een hbo-afgestudeerde wel onderzoekvaardigheden aanleren die hij in zijn latere beroepspraktijk toch niet gaat gebruiken? Hierover was geen discussiepunt tussen de opleidingen. Alle opleidingen waren het er over eens dat een onderzoekmatige of kritische houding noodzakelijk is, zeker in het werkveld van hbo-afgestudeerden. Het ging volgens de aanwezigen om het opleiden van nieuwsgierige professionals. Dit om het dynamische werkveld te voorzien van mensen die deze dynamiek kunnen blijven voeden (zie voorbeeld in kader).

Welke vaardigheden hiervoor zeker nodig zijn was op sommige punten aanleiding tot discussie. Schrijf- en leesvaardigheden zijn onmisbaar en daar was niet al te veel discussie over. Een afgestudeerde hbo-er moet kritisch verschillende informatiebronnen kunnen lezen en er, aangevuld met zijn eigen ervaringen, ook een gedegen stuk over kunnen schrijven voor zijn collega's. Hoe er met geschreven stukken met grove fouten in de beoordeling omgegaan wordt, gaf wel aanleiding tot discussie. Meningingen liepen uiteen van een aftreksystematiek gebruiken tot een voorwaardelijkheidsinsteek.

Een ander punt waar wel enige discussie over ontstond was statistiekonderwijs. Niet alle instituten waren het er evengoed over eens dat statistiek noodzakelijk is voor de hbo-afgestudeerde om praktijkonderzoek te kunnen uitvoeren. De vraag die wellicht hieraan ten grondslag ligt, is of het onderzoek van afgestudeerden wel of niet te generaliseren moet zijn voor een veel grotere groep. Dit werd in de tweede discussieronde dan ook nog uitgebreid besproken.

Onderzoek en relatie tot de praktijk

Wat betreft het afstudeeronderzoek was de insteek over het algemeen dat in ieder geval de (directe) praktijk wat aan de resultaten van het onderzoek

zou moeten kunnen hebben. *Zou moeten kunnen*, omdat niet perse het resultaat doorslaggevend hoeft te zijn, maar wellicht meer nog het proces dat de student heeft doorgemaakt: het proces als kritische, onderzoekende professional die zijn eigen handelen wil verbeteren. Als het zo bekeken wordt lijkt het niet veel uit te maken of de vraag uit de praktijk komt of de vraag/thema 'bepaald' wordt door de opleiding dan wel het lectoraat van het betreffende instituut.

Een koppeling van afstudeeronderzoek van studenten aan lectoraatsonderzoek heeft een voordeel voor de methodologie van het studentonderzoek en voor de power van het lectoraatsonderzoek, maar is wellicht wat minder gekoppeld aan

het beroepenveld waar de student na zijn afstuderen in werkzaam hoopt te worden. Zie hiervoor de aparte tabellen waarin per ALO een overzicht van de verschillende lectoraatsonderzoeken staat beschreven. Onderzoek dat in en samen met de beroepspraktijk (veelal in de regio) wordt uitgevoerd.

Beoordeling

Naast de keuze of sturing van het afstudeeronderwerp was ook de beoordeling van de afstudeerwerkstukken een punt waar de gesprekken wat langer duurden dan voorzien. Het instellen van onafhankelijke beoordelaars geeft veel organisatorische problemen maar scheidt wel de begeleiding van de beoordeling. Daarentegen kan het proces dat de student doorgemaakt heeft dan ook op geen enkele manier in de beoordeling worden meegenomen. Dit lijkt een punt waar meerdere opleidingen mee worstelen om dit op een duidelijke en toch eerlijke manier te laten plaatsvinden.

Na een middag vol informatie over de ervaringen van andere opleidingen lijkt dit bij een ieder de ogen weer wat meer geopend hebben. Duidelijker is hoe het ook kan en hoe anderen met vergelijkbare worstelingen omgaan. Dat iedereen die aanwezig was met de instelling was gekomen om van elkaar te leren en elkaars ervaringen mee te nemen in de eigen ontwikkelingen heeft alleen maar tot een leerzame middag geleid.

Elk instituut heeft duidelijk zijn kwaliteiten en interesses in bepaalde onderwerpen en weet dit dan ook te gieten in thema's en onderwerpen voor (afstudeer)onderzoek van hun eigen studenten.

Joost Oomen is docent bewegingswetenschappen en praktijkonderzoek en onderzoeker bij het lectoraat Move to Be.

Liesbeth Jans is docent praktijkonderzoek en onderzoeker bij het lectoraat Move to Be. ◀

Noot

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie: onafhankelijke organisatie om een deskundig en objectief oordeel te geven over de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen.

Referenties

Borghouts, L. (2010). De onderzoekende leraar in het bewegingsonderwijs. *Lichamelijke Opvoeding*, 11, 6-9.

Landsheer, H., t Hart, H., & Goede, M. D. (2003). *Praktijkgestuurd onderzoek*. Groningen: Stenfert Kroese.

Vos, S. (2013). Meten, ook om te weten. *Thomas van Aquino*, 73, 7-11.

Tabellen per ALO: zie volgende pagina's.

Instituut voor Sport en Bewegingsstudies, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)

Onderzoeksgebied/-richting	Titel onderzoeksprojecten met korte toelichting	Website, contactpersoon, lectoraat
Sportvoeding	<p>1. Dietary exposure assessment in athletes 2. Sport nutrition intervention evaluation studies</p> <p>Het team voeding richt zich op zowel voeding met betrekking tot een gezonde leefstijl als voeding om prestaties te verbeteren. Ook wordt gekeken of het eetgedrag van kinderen direct invloed heeft op het presteren tijdens de gymles.</p>	Floris Wardenaar: Floris.Wardenaar@Han.nl Expertiseteam ISBS1 Lectoraat KcRAS2
Lifestyle and Health Promotion	<p>1. Fysieke omgeving en beweeggedrag Welke elementen uit de fysieke omgeving staan in relatie tot gezond beweeggedrag? Wat is het effect van aanpassingen aan de fysieke omgeving op het beweeggedrag (bijv. schoolpleinen, groenvoorzieningen of aanpassingen in het schoolgebouw)?</p> <p>2. Sociale omgeving en beweeggedrag Welk elementen uit de sociale omgeving staan in relatie tot gezond beweeggedrag? Hoe kun je deze sociale omgeving betrekken bij het stimuleren van het beweeggedrag?</p> <p>3. Effectieve methodieken om assets te identificeren en te benutten.</p>	Rianne den Heijer: Rianne.denHeijer@Han.nl Expertiseteam ISBS
Herkennen en ontwikkelen van sporttalent	<p>1. Slimme sportkeuze Het onderzoek richt zich op het geven van een sportadvies aan kinderen (6 tot 15 jaar) dat gebaseerd is op relevante fysieke en cognitieve kenmerken alsmede de persoonlijke voorkeur van het kind.</p> <p>2. Talentherkenning en -identificatie Waaraan kunnen kinderen met bewegingstalent herkend worden? Ontwikkeling van meetinstrumenten voor leerkrachten Bewegen en Sport (kinderen tot 12 jaar) en voor trainers-coaches (meerdere sporten waaronder voetbal, atletiek, tennis, turnen en zwemmen; tot 18 jaar).</p> <p>3. Uitdagende leeromgeving: topbegeleiders en optimale programma's. Ontwikkeling van interventies voor zowel het bewegingsonderwijs als de sport waarin kinderen hun bewegingsvaardigheden verbeteren door middel van het stimuleren van hun zelfregulatie. Hier vallen ook 'train de trainer' programma's onder.</p>	Sebastiaan Platvoet: Sebastiaan.Platvoet@Han.nl Marije Elferink: Marije.Elferink@Han.nl http://www.han.nl/onderzoek/kennis-maken/revalidatie-arbeid-sport/lectoraat/herkennen-en-ontwikkelen-sporttalent/ Expertiseteam ISBS Lectoraat KcRAS Center of Expertise van de HAN

¹ ISBS: Instituut voor Sport en Bewegingsstudies, dit wordt ook HAN Sport en Bewegen genoemd

² KcRAS: Kenniscentrum Revalidatie, Arbeid en Sport van de faculteit Gezondheid, Gedrag en Maats

Instituut voor Sportstudies, Hanzehogeschool Groningen

Website lectoraat: http://www.hanze.nl/home/Schools/Instituut+voor+Sportstudies/lectoraat-sportwetenschap/Lectoraat_Sportwetenschap.htm

Lector Bewegingsonderwijs en motorisch leren: Remo Mombarg (r.mombarg@pl.hanze.nl);

Lector Healthy Lifestyle, Sports and Physical Activity : Johan de Jong (jo.de.jong@pl.hanze.nl)

Onderzoeksgebied/-richting	Titel onderzoeksprojecten met korte toelichting	Website, contactpersoon, lectoraat
Stimuleren van sport en bewegen	<p>1. BSLIM-project Vanuit de wijkgerichte gedachte wordt er door sportteams (studenten, docenten, werkveld) gekeken wat dat kind in die wijk nodig heeft om een levenlang te gaan en te blijven sporten. Voor een zo krachtige mogelijke bewegingomgeving worden onder andere de speelpleintjes, de gymles, het naschools sportaanbod, motorische remedial teaching en de sportvereniging ingezet.</p> <p>2. Quantified Self: onderdeel van het Quantified Self insitute Groningen Met behulp van moderne technische hulpmiddelen, zoals de fitbit en de GPS wordt het beweeggedrag en het energieverbruik van kinderen in kaart gebracht.</p> <p>3. Special Heroes Sportstimuleringsprogramma waarbij leerlingen binnen het speciaal onderwijs via een gefaseerde aanpak op brede schaal kennis kunnen maken met diverse sport- en bewegingsvormen, zowel binnenschools als naschools en buitenschools. Het uiteindelijke doel van dit programma is om een structurele verankering na te streven van sport en bewegen binnen het vorm te geven bewegingsonderwijs op de scholen in het speciaal onderwijs.</p>	Jim Lo-A-Njo: j.s.r.lo-a-njoe@pl.hanze.nl Jan-willem Bruining: j.w.bruining@pl.hanze.nl Jan-willem Bruining: j.w.bruining@pl.hanze.nl
Bewegingsonderwijs en motorisch leren	<p>1. Kwaliteit van de sportleraar Onderzoek naar de kwaliteit van de sportleraar en kenmerken van de loopbaan in het licht van professioneel handelen als leraar.</p> <p>2. Ieder kind kent gymtalent! (promotieonderzoek) Onderzoeksproject gericht op hoe een docent bewegingsonderwijs in interactie met een kind een optimale leersituatie kan creëren waardoor het kind meer en effectiever gaat bewegen binnen zijn/haar eigen mogelijkheden (krachtige leersituaties).</p> <p>3. Sport op basisscholen in Friesland Effectonderzoek naar het project Sport op Basisscholen. Doel van het project is om op alle basisscholen in Friesland structureel niet 2, maar 3 uur gymonderwijs per week te geven onder leiding en/of begeleiding van een professionele leerkracht bewegingsonderwijs, zodat de kwaliteit van de lessen wordt gewaarborgd.</p>	Dinant Roode: d.roode@pl.hanze.nl Ingrid van Aart: i.van.aart@pl.hanze.nl Ben Moolenaar: b.j.moolenaar@pl.hanze.nl
Bewegingsonderwijs en secundaire effecten	<p>1. MBO: bewegen tegen voortijdig schoolverlaten Middels een sportprogramma wordt getracht om het voortijdig schoolverlaten van de AKA-leerlingen te voorkomen. Hierbij kiezen de leerlingen en docenten een eigen sportpakket op maat en gaan ook daadwerkelijk samen sporten.</p> <p>2. Speciaal bewegingsprogramma in het SBO (promotieonderzoek) Onderzoek op een SBO-school in hoeverre er een relatie is tussen de motorische ontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling en de sportdeelname van kinderen in het speciaal basisonderwijs.</p>	Wouter de Groot: w.de.groot@pl.hanze.nl Remo Mombarg: r.mombarg@pl.hanze.nl

Academie voor Sportstudies, Haagse Hogeschool, Den Haag

Onderzoeksgebied/-richting	Titel onderzoeksprojecten met korte toelichting	Website, contactpersoon, lectoraat
Technologie	1. De Perfecte sportrolstoel (promotieonderzoek) Vierjarig onderzoeksproject in samenwerking met o.a. VU Amsterdam, TU Delft, UMCG Groningen en NOCNFSF om de sportrolstoel te optimaliseren. Het onderzoek vindt in eerste instantie plaats bij het Nederlands rolstoelbasketbalteam maar heeft als uitgangspunt om ook kennis te gebruiken in de breedtesport.	Expertisecentrum bewegingstechnologie (ECBT) Annemarie de Witte: a.m.h.dewitte@hhs.nl
Motorisch leren	1. Athletic Skill Model Onderzoek naar het motorisch leerproces van kinderen in de basisschoolleeftijd en de relatie tussen een algemene betrouwbare en valide motorische test en het Athletic skill Model. In de toekomst kan het een bijdrage leveren aan het verder ontwikkelen van methodieken en didactieken voor de docent LO.	Lectoraat 'Gezonde leefstijl in een stimulerende omgeving' Joris Hoeboer: j.j.a.a.hoeboer@hhs.nl
Stimuleren sport en bewegen	1. SPRING-lab (ontwikkeling onderzoekinstelling voor Zuiderpark) Hoofddoelstelling is het creëren van een omgeving (een proeftuin/ living lab) waarin studenten, docenten, onderzoekers, beroepspraktijk, overheid, onderwijs en ondernemers samen praktijkgericht onderzoek doen naar innovaties binnen het domein sport en bewegen resulterend in (kosten) effectieve toepassingen op het niveau van architectuur (de fysieke omgeving), producten en processen ter bevordering van een actieve leefstijl.	Lectoraat 'Gezonde leefstijl in een stimulerende omgeving' Peter van Gastel: p.j.vangastel@hhs.nl
Pedagogiek	1. Coaches en hun gedrag (promotieonderzoek) Onderzoek naar hoe de coaches (nog beter) bij kunnen dragen aan de brede ontwikkeling van sportende jeugdigen. Een ontwikkelde cursus voor coaches wordt in dit traject zowel kwalitatief en kwantitatief onderzocht. 2. Pedagogisch klimaat in de lessen bewegingsonderwijs. Onderzoek naar of en hoe docenten bewegingsonderwijs bijdragen aan de sociale (en morele) ontwikkeling van jeugdigen. Daarbij wordt specifiek onderzoek gedaan naar factoren die mogelijk bij kunnen dragen aan het stimuleren van een pedagogisch klimaat.	Lectoraat 'Jeugd en Opvoeding' f.m.jacobs@hhs.nl

³ Website lectoraat 'Gezonde leefstijl in een stimulerende omgeving': <http://www.dehaagsehogeschool.nl/lectoraten-en-onderzoek/overzicht-lectoraten/gezonde-leefstijl-in-een-stimulerende-omgeving/over-het-lectoraat>

Bewegen, sport en voeding, Hogeschool Amsterdam

Website lectoraat: <http://www.hva.nl/kenniscentrum-dbsv/lectoraten/bewegingswetenschappen/>

Lector: Huub Toussaint: h.toussaint@hva.nl

Onderzoeksgebied/-richting	Titel onderzoeksprojecten met korte toelichting	Website, contactpersoon, lectoraat
Stimuleren sport en bewegen	1. SALVO-project In het SALVO-project (samen met de HAN) gaan we leerlingen van het VMBO helpen te komen tot een actievere leefstijl door aan te sluiten op wat voor hen belangrijk is. Dit gebeurt door de leerlingen zelf in staat te stellen op basis van hun eigen kracht die leefstijl in te richten. 2. PLAYground-project Het PLAYground-project koppelt de gymles aan het gebruik van het schoolplein dat voor actief gebruik zo goed mogelijk is ingericht. De interventie blijkt een positief effect te hebben op de mate van fysieke inspanning van kinderen tijdens de pauze. 3. De gezonde middelbare school Onderzocht wordt welke interventies invloed hebben op de gezondheid van leerlingen, zoals een stimulerend aanbod van sport- en spelactiviteiten, een fitheidstest voor leerlingen, waar nodig gevolgd door advies, een kantine met gezonde voeding, aanleg van watertappunten, het bannen van frisdrank enzovoort. Ook ouders en de omgeving van de school zijn bij het project betrokken.	Huib van de Kop: J.H.van.de.Kop@hva.nl Mirka Janssen: m.janssen@hva.nl Huib van de Kop: j.h.van.de.kop@hva.nl
Bewegingsonderwijs en technologie	2. PEPPA-project (Physical Education Personal Progression Assistant) ICT-oplossing voor de iPad, waarmee docenten LO ter plekke kunnen documenteren wat ze in de lessen doen en wat dit oplevert voor de leerlingen. Door koppeling met de schooldatabase kan een docent bijvoorbeeld eenvoudig actuele leerlinggegevens opvragen, aanvullingen maken, cijfers invoeren en absentie registreren. Via internet biedt de iPad bovendien toegang tot tal van applicaties (apps). 2. Signalering motorische ontwikkeling op de basisschool Achterstanden in de motorische ontwikkeling bij kinderen komen steeds vaker voor. De vraag is welke tests zich het best lenen voor opsporing van motorisch zwakke kinderen. En hoe die zijn te verwerken in een iPad-programma dat gegevens automatisch opslaat in een database.	www.hva.nl/kenniscentrum-dbsv/lectoraten/bewegingswetenschappen/

Hogeschool Windesheim, Zwolle

Lectoraat 'Bewegen, School & Sport': <http://www.windesheim.nl/onderzoek/onderzoeksthemas/bewegen-en-sport/bewegen-school-en-sport/>

Onderzoeksgebied/-richting	Titel onderzoeksprojecten met korte toelichting	Website, contactpersoon, lectoraat
Pedagogiek, didactiek, motorisch leren	<p>1. Digitalisering in de gymles (RAAK/publiek project) Hoe kan innovatieve digitale technologie ingezet worden in de context van het bewegingsonderwijs? Doel van dit project is om voor en samen met docenten bewegingsonderwijs, nieuwe kennis op te doen en digitale middelen te ontwikkelen, die de kwaliteit van de gymles voor zowel leerlingen als docenten verbetert.</p>	<p>www.windesheim.nl/onderzoek/onderzoeksthemas/bewegen-en-sport/bewegen-school-en-sport/digigym.wordpress.com/author/digigym/ Ivo van Hilvoorde: i.m.van.hilvoorde@vu.nl</p> <p>Jeroen Koekoek: jh.koekoek@windesheim.nl</p> <p>Corina van Doodewaard: cl.van.doodewaard@windesheim.nl</p>
	<p>2. Leerling percepties in de context van lessen bewegingsonderwijs (promotieonderzoek) Onderzoek naar de percepties van leerlingen over hun leeraanpak, eigen vaardigheid, de sociale context en de leerkracht op het uitvoeren van leertaken in het bewegingsonderwijs.</p>	
	<p>3. De betekenis van leerling-diversiteit in het bewegingsonderwijs (promotieonderzoek) Onderzoek naar de rol van leerling-diversiteit voor (de didactiek van) het bewegingsonderwijs.</p>	
(Sport)sociologie, (sport)psychologie	<p>1. Schoolsport en sportidentiteit (promotieonderzoek) Dit onderzoek heeft als doel de effecten van schoolsport in Nederland en voorwaarden waaronder die effecten plaatsvinden in kaart te brengen. Bijv. effect schoolsport op de identificatie van leerlingen met school; en mate waarin schoolsport een aanvulling is op het huidige sportaanbod voor de jeugd.</p>	<p>Niek Pot: j.n.pot@vu.nl</p> <p>Arnold Bronkhorst: a.bronkhorst@windesheim.nl</p>
	<p>2. Schoolsport en pedagogisch klimaat Onderzoek naar de relatie tussen schoolsport en de rol van het pedagogisch klimaat van de school.</p>	
Sportbeleid, sportmanagement	<p>Instrumentalisering van sport en de invloed op professionals (promotieonderzoek) Onderzoek naar de vraag wat de toegenomen overheidsbemoeienis betekent voor de professional in de jeugdsport. Het onderzoek maakt inzichtelijk hoe professionals kunnen inspelen op de huidige ontwikkelingen en tot welke veranderingen in de beroepspraktijk deze trends leiden.</p>	<p>Ad Hoogendam: acj.hoogendam@windesheim.nl</p>

Fontys Sporthogeschool, Eindhoven

Website lectoraat: www.fontys.nl/lectoraatmvetobe. Lector: Steven Vos: Steven.Vos@fontys.nl

Onderzoeksgebied/-richting	Titel onderzoeksprojecten met korte toelichting	Website, contactpersoon, lectoraat
Bewegingsonderwijs	<p>1. Punt voor Gym!? Wat is de huidige stand van zaken rondom beoordelen binnen LO in het Voortgezet Onderwijs? Welke best practices zijn er en hoe succesvol zijn deze? In samenwerking met verschillende partners wordt gezocht naar motiverende beoordelingsvormen in de les LO.</p>	<p>Lars Borghouts: L.Borghouts@fontys.nl</p> <p>Gwen Weeldenburg G.Weeldenburg@fontys.nl</p>
	<p>2. Netwerk Teaching Games (NTG) Netwerk dat een spel(er)gecentreerde benaderingswijze aanhangt en zich richt op het beter en enthousiaster leren deelnemen aan spel(sport)activiteiten. Het NTG wil een verbindende schakel vormen tussen theoretische opvattingen over leren spelen en de praktijk (didactiek) van het spel(sport)onderwijs. Hierbij wordt aansluiting en verantwoording gezocht bij actuele opvattingen over (sociaal) constructivistisch leren, motivatie en motorisch leren.</p>	
Stimuleren fysieke activiteit	<p>1. De bijdrage van de les LO aan de hoeveelheid fysieke activiteit bij kinderen en adolescenten (promotieonderzoek) Onderzoek naar de directe en indirecte bijdrage van het vak LO aan de fysieke activiteit van kinderen en adolescenten. Daarbij is ook de rol van motivatie in de les LO onderzocht.</p>	<p>Menno Slingerland: M.Slingerland@fontys.nl</p> <p>Menno Slingerland: M.Slingerland@fontys.nl www.basisschoolinbeweging.nl</p> <p>Liesbeth Jans: L.Jans@fontys.nl</p> <p>Joost Oomen: J.Oomen@fontys.nl</p>
	<p>2. Brabantse Basisscholen in Beweging (BBiB) Onderzoek naar de invoering van de methode 'Basisschool in Beweging' in vijf grote Brabantse gemeenten. Aan de hand van zes pijlers (actief schoolplein, schoolbeleid, buitenschools bewegenaanbod, actief en veilig transport, ouderbetrokkenheid en bewegingsonderwijs) worden kinderen via school gestimuleerd om meer te sporten en bewegen.</p>	
	<p>3. Actieve pauze en aandacht Onderzoek naar het stimuleren van bewegen op het schoolplein en de korte termijn effecten van de fysieke activiteit op de aandacht direct na de pauze.</p>	
	<p>4. PlayFit Verschillende instanties en disciplines (ICT, gaming, toegepaste psychologie TuE) werken samen om uitdagende concepten te realiseren die (VMBO-)jeugd tot bewegen brengt, daarbij gebruik makend van een spelkarakter (games) waarbij de deelnemer zelf leert en spelprincipes kan uitproberen en bepalen. Mogelijk kunnen deze concepten op scholen worden toegepast (tijdens pauzes).</p>	
Didactiek / pedagogiek	<p>1. Expertisecentrum Zwemonderwijs Onderzoek naar pedagogische en didactische principes om meer en betere praktijkkennis over zwemmen en zwemvaardigheid te genereren. Deze kennis wordt verzameld, verspreid en geïnnoveerd om het werkveld van (zwem)onderwijs te ondersteunen. De innovatieve waarde hiervan bestaat uit het creëren van 'de zwemles van de toekomst' gebaseerd op nieuwe onderzoeksresultaten en inzichten.</p>	<p>Vincent Verdoorn: V.Verdoorn@fontys.nl www.expertisecentrumzwemonderwijs.nl/</p>